

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie”.

Stare patologică.

Prin două sentințe nouă adrobitoare a căutat guvernul țării noastre și cei inspirați de el: procurorul, curtea cu jurați și tribunalul din Cluj să ne câștige iubirea. Luni s'a pertractat procesul ce ni s'a intentat pentru articolul „Coarda se întinde”, iar ieri, Marți, tot aceiași factori pertractară seria de articoli al valorosului nostru confrate T. Raica, publicați în ziarul nostru și accoși în broșură sub titlul „Politica maghiară”.

Atât la articolul „Coarda se întinde” cât și la „Politica maghiară” scenăria legistă a fost scurtă. Ca coarda să nu se întindă până la plesnire, tribunalul compus tot din oameni, cari doresc să slăbească coarda apărării noastre naționale, a dictat, pe baza inominabilului verdict de vinovăție pronunțat de curtea cu jurați, pedeapsa de o lună pușcărie și 500 coroane amendă. Pentru o notă discordantă, cum este și chestia noastră națională în visata și dorita simfonie a politicii goviniste maghiare de stat unitar, juzii și procurorul au crezut că o lună de zile și 500 coroane este de ajuns, pentru că se nu mai utozăm a întinde coarda spre a cânta piese din „Cărți de aur”, nici a mai aminti de salcia, de care Haisani l'a spânzurat pe tribunul din 48 — Buteanu.

„Politica maghiară” a desoperit rane cu mult mai adânci, a arătat o dureroasă stare patologică a compatrioților nostri.

Răul arătat l'a atins; s'au măniat și având puterea în mână în su-netul tragico al Hernanei ar fi cerut ca Herodiada prin Salomea capul lui Teodor. Nu l'au putut avea. Ne au lovit însă cu 1600 cor. și pe cel ce a luat responsabilitatea cu opt luni temniță. Aceste sînt cele mai nouă acte petrecute în primele două zile ale săptămânii acesteia. Prin ele se pecetuește și mai tare dragostea și atragerea noastră către compatrioții nostri maghiari. A zice, că aceste pedepse nu ne-au atins, nu ne-au lovit, ar fi o nebunie. Și totu-mai fiindcă ne doare, să ne arătăm furia, să dăm curs justei noastre revoltă, să provocăm cele trei milioane de Români cu brațe vînjoase a se răsbuna în mod faptic față de acela, cari zilnic ne lovește și ne înfundă în oare?! Doamne ferice! Când am face aceasta, în im-prejurările actuale, am fi vrednici nu

de amendele în bani și de temnițele ce ne stau gata și cu atîta plăcere ni-le deschid contrarii nostri, ci de balamul. Noi nici odată nu vom provoca poporul nostru a se preta la fapte nechibzuite, nesocotite, contrare legilor. Când am face-o aceasta ne-am strica nouă înșine mai mult, decât ne strică cei mai încarnați dușmani ai nostri. Căci un lucru trebuie să-l știe fiecare dintre noi până și copilul din fașie Anume acela, că un popor conștient de sine nu-și câștigă dreptul la libertate prin acte nesocotite. Și libertatea ca un ideal, nu se câștigă dormind sau visând! Temnițele și amenzile în bani sînt numai patul comod, prima treaptă, după cari urmează drumul grunțuros, apoi miile de prăpastii urmate de stînci abia accesibile. Și până a ajunge în vîrfurile stîncii, unde viează libertatea, drumurile trebuie să fie bătute și întărite din carne și sîngele a multor generațiuni. La altarul poporului român vestalinelor pururea trebuie să țină aprins focul iubirii de neam și dorul libertății. Libertatea este zina cea mai scumpă, căreia totul trebuie jertfit, dar pentru obținerea căreia se recore multă stăruință și reflexiune. Știind ce va să zică lupta pentru libertate, faptele nesocotite departe sînt de noi. Alta este însă întrebarea, că ce simțim și ce convingere avem în fața loviturilor ce ni-se aplică. Și dacă e vorba să ne dăm părerea asupra rațiunii politice a compatrioților nostri, nu eșităm nici un moment a o spune verde chiar și cu prețul de a ne deschide prin acest articol drumul spre temniță, și a ne espune la o nouă amendă de bani.

Temnița și amendele în bani, ca să nu mai amintim și de alte din trecut, cu cari am fost loviți și în recentele două procese, sînt numai o nouă afirmare a marelui proces ce decurge de o mie de ani între noi și compatrioții nostri. Tendința guvernelor de a ne lovi, a ne strivi cu tot prețul, în timpul din urmă a devenit o boală, care își are infalibilele simptome ale unui om cuprins de îngrozitoare „Artemia cerebralis progresiva”.

Alucinațiuni, neastăpăr, presiuni dureroase la spinare și cap, feribinții, insomnie, iritațiuni furibunde, nemulțumirea cu cei din jur și frica de moarte apropiată. În această stare bolnavul cu creierul pururea aprins, neîncrezător în nimeni și purtând nemulțumirea în sine, caută să schimbe, să transforme stările existente, sau, neputînd, să le nimicească.

Și dacă mai este și de tempera-ment sanguinic, vai de cei ce locuiesc cu el într-o casă! Noi aceste simptome de mult le-am văzut și de aceea ne-am purtat ca față de un bolnav, care cu cât se încearcă a escuta lucruri, cari îi trec peste putință, cum este și statul unitar maghiar, cu atât mai mult este lipsit de odihna recreatorie, și cu atât se consumă mai mult și mai iute. Un bărbat atins de „Artemia” sparge vasele și ce apucă chiar și în capul femeii sale, al copiilor sei, pe cari îi alungă din casă, din curte, din locul unde împreună au trăit și cu cari în înțelegere ar trebui să viețuiască.

Comite răul și nu e în stare a-l vedea. Cei din jurul său sufer și tac, — li e uinose boala. Dacă însă „Artemia” a atins culmea progresiunii și cei din casă nu mai pot răbdi cu el, alții sînt chemați a delătura răul, care ar pute fi periculos pentru pacea tuturor.

Cei cari conduc statul reflectat-au vre-odată la aceasta nedumerită stare în care sînt aduși pașnicii cetățeni?

Dacă au reflectat, nu simțesc dorința de a mai slăbi din boala govinismului și a aduce pace în țară?

Aceasta ar fi de dorit și ne-ar plăcea mult ca această diagnoză, aceste aprecieri să fie neadeverate, dar după multe condamnări din anul acesta, și după suferințele din trecutul nostru ne vine a crede, că avem de lucru cu oameni orbi sufer.

Vom suferi deci temnițe, vom plăti oșandele, amendele în credință, că D-zeu ne va da tăria sufletească ca să străbatem urgia vremilor, ear' pe compatrioții nostri îi va vindeca de boala lor.

el.

Sibiu, 1 Aprilie n. 1903.

Aprobare. Semioficioș se anunță, că M. Sa a aprobat alegerea de episcop a protosinelului Ioan Ign Papp pentru diocesa ortodoxă a Aradului.

Noul cod penal militar. Din Viena se anunță, că noul proiect al procedurii penale militare este aproape pertractat.

La noua procedură penală s'a primit principiul verbalității și astfel pertractarea cauzelor penale militare va fi de aici înainte publică. În privința aceasta s'a adoptat forma germană de procedură penală militară. La pertract-

ările penale, cari vor fi publice, femeile nu pot să asiste. Dacă asupra celui vinovat poate să cadă o pedeapsă de închisoare peste cinci ani, la pertractare s'împune apărător. Apărător se poate alege dintre ofițeri. În cazul, că s'împune pedeapsă de o faptă punibilă mai mică, apărarea o poate face ori-ce advocat, care este în rezervă, nu e în serviciul actual, sau e ofițer la gloate. În noua procedură penală e interesantă și organizarea tribunalelor de acuză. Activitatea acestora este independentă de cea a juzilor militari. Cercetarea o face un jude militar, care însă nu stă sub ingerința judecătorei.

Călătoria regelui Angliei. Din Londra se scrie, că regele Eduard și-a început alaltăieri călătoria sa din Misdoban. Prima vizită o face la Lis-sabon, căreia i-se atribuie o însemnătate politică deosebită. Se zice, că regele va trata despre cumpărarea portului Delagoa.

Părerea austriacilor asupra proiectelor militare. În „Schlesische Zeitung” un politician german se ocupă cu desbaterea proiectelor militare în dieta maghiară. Politicianul se exprimă în modul următor:

Obstrucțiunea partidului independent poate ușor să divizeze partidul liberal în sinul căruia și așa nu este unitate și astfel din o minoritate obstuantă poate să devină o majoritate imponentă. Chestiunea principală în parlamentul maghiar se învîrte în jurul întrebării ca în Ungaria se fie regat constituțional sau domnia parlamentului. După semne tendința e îndreptată pentru acesta din urmă. Acesta însă e contrar dinastiei fiindcă interesul dinastiei este unitatea armatei. Germanii-austriaci trebuie deci să se grupeze la jurul tronului și trebuie să sprijinească dinastia în lupta ei contra tendințelor maghiare de natura aceasta.

Nu este însă exclus cazul ca dinastia să cedeze. Austriacii trebuie să reflecteze asupra acestei eventualități, care ar însemna că punctul de gravitație al dinastiei s'ar transpune în Ungaria. Germanii austriaci ar trebui cu atât mai vîrtos să se ocupe de această chestiune fiindcă în acțiunea maghiară joacă o

rolă și mâna Cehilor. Aceasta o dovedește și împrejurarea, că ziariștii cehi se găsesc să meargă la Budapesta ca să-și țină congresul, la care vor participa și ziariștii maghiari. Cehii au întărit poziția și ei încă ar pute să obțină dreptul de a se folosi de limba lor în armată și comandă.

Politicianul recomandă în fine Germanilor să eludeze tendințele Cehilor.

Analogii.

Studentimea universitară croată demonstrează în Zagreb. Tinerimea maghiară ține aproape zilnic meetinguri în Budapesta.

Croații pretind independență economică. Voiesc, ca finanțele Croației să fie separate de finanțele Ungariei, ca astfel autonomia croată să fie completă.

Mai pretind Croații, ca de pe edi-ficiile publice să fie luată jos emblema maghiară, care agită poporul croat, li jignește în sentimentul său de independență națională.

Studentimea maghiară e cu mult mai bogată în pretențiuni. Cere armată națională. Cere comandă maghiară în armata comună. Pretinde steag și emblema maghiară. Pretinde depărțarea de preste tot locul a vulturului austriac și esilarea imnului „Gottterhalte”. Cere serviciu militar de doi ani. Încoronează statua libertății din Buda. Sîrbează memoria lui Kossuth. Toate acestea le face tinerimea maghiară într'un ton, de răsună țeara. Pretențiunile sale și le duce și în parlament, să le predea contelui Apponyi, presidentului camerei deputaților.

Croații la rîndul lor se prezintă în fața statuii lui Iellapio, idealul natural al lor. Acolo își depun tinerii croați pri-noul față de memoria celui mai mare croat.

Atît tinerimea maghiară, cât și cea croată, a fost împedecată, respective conturbată în manifestarea ei de intervenția poliției.

Studentii maghiari au rînit pe o mulțime de susținători ai ordinii public. Din capitala Croației despre rîniri nu se spune nimic.

Și totuși ce să vezi?

Presă maghiară s'a năpustit cu o furie colosală asupra poliției din Buda-

FOITA „TRIBUNEI”.

Despre efectul artei.

Discurs rostit cu ocaziunea adunării generale a societății pentru crearea unui fond de teatru național român, în sedința primă ținută în 7 Septembrie 1902 în Bistrița.

De

Ioan Păcurariu, profesor gimnazial.

(Urmare).

5. Dar' arta poate și moraliza.

Eată o țesă aș de mult discutată și de unii rău pricepută. Unii zic: Orice produs de artă moralizează și trebuie să moralizeze; valoarea lui dela acest criteriu stărnă. Alții susțin contrariul, cum-o artă n'are nimic o-moralul; ea nu moralizează și dacă un produs de artă ar avea tendința de a moraliza, acela din punct de vedere estetic nu ar corespunde, ar fi greșit, n'ar fi adevărat produs de artă.

În urmă eară alții zic, cum-o nu toate produsele de artă moralizează: sînt produse de artă eminente, cari nu moralizează; — arta numai poate moraliza; dar' de altă parte ea este necondiționat de reprobă, dacă urmărește tendința de a demoraliza; ea ca artă atînci încasă de a fi pusă în serviciul marelui sau scop.

Această părere a acestor din urmă este mai aproape de adevăr; experiența și rațiunea ne o confirmă.

Pentru ca produsele de artă să poată moraliza, să poată adăci da voinței omului direcțiune, spre ce e bun, măreț și nobil, trebuie, după cum am văzut mai înainte, să întrunească o condițiune, anume: ca în undele sau resonanța aceea psihică, în ilustinea estetică provocată de impresiunea operei de artă să fie ca însemnată parte constitutivă ideile, ce se refer la binele moral, precum și simțimentele ce se bazează pe acestea. O operă de artă, care nu poate provoca în noi un joc de idei și simțimente morale, nu poate nici moraliza.

Pentru ca o operă de artă să poată aduce în joc idei și simțimente morale, ea însăși trebuie să fie compusă amănunțat acestei cerințe.

Dar' caracterul ori căru produs de artă este dependent: de o parte de mediul natural politic economic-social al epocii, în care se produce, și de altă parte de caracterul artistului.

Prin urmare acești doi factori vor determina și morala artei.

Artă ca ori și care manifestățiune a spiritului omeneș este în anumită privință produsul mediului și al timpului, în care se produce și poartă imprimat caracterul acestora.

Iliada și Odyseea, ve. iacile și ne-întrecutele modele de epopee națională, nu puteau să iasă naștere decât sub cerul senin al Greciei, în sinul unui popor aventurier, divizat politic, stăpînat

prin certe interne, pîtruns de mîndrie națională, de iubirea de libertate ce o întemeia pe robia aliora.

Divina comedie n'a putut să se producă decât în Italia ruptă în bucăți, deprădată prin luptele orașelor între sine și prin războaiele principilor străini, lacomi după această țeară, sugrumată și chinată prin nelegiurile grozave ale nobililor și proșilor și prin misticismul exagerat și amorul exaltat din evul mediu. Numai în această țeară a putut marele poet al Florenței, trăind exilat din mila altora, să aibă acel vis grozav, care se numește „Iadul”, pe a cărui poartă e scris cu litere de sînge și de foc:

»Prin mine se merge la cetatea plină de fapte.

»Prin mine se merge la durerea fără sfîrșit.

Prin mine se merge la oameni perduți.

»Lăsați ori ce speranță, voi cari intrați!

Divina Comedie este o operă caracteristică a epocii aceleia. Toate colorile întinse, toate lacrimile, tot sîngele, cu care Dante a zugrăvit iadul său, au fost luate din viața reală, care l'încunjura.

Paradisul pierdut al lui Milton încă nu putea să se producă decât în Engli-tera cea aspră și puritană, întocmai pre-

cum Faust nu putea să iasă naștere decât în timpul modern, în acest timp, când știința modernă deschide omului orizonturi fără margini, îl ridică în înălțime amețitoare, îi potențează tot mai tare dorul de a deslega tainele mărețe ale ougetării și închipuirii, nu-l dau omului modern mulțumire sufletească, ci din contră îl împing la cel mai negru pesimism, îl fac să urască viața și să invidieze viața celui cu puțină cunoștință, dar' îndestulit în sine.

Acest contrast dureros, produsul epocii noastre, este înfățișat în marea dramă modernă a lui Goethe. Ar fi fost tot așa de cu neputință compunerea lui Faust, când s'a compus Divina Comedia, pe cât ar fi cu neputință să se compună Divina Comedia în timpul de astăzi.

Repet: o poeză artistică, artă în genere este produsul mediului natural-politic-social al timpului său.

Dacă stă aceasta, este evident, că un mediu social stricat, nenatural va cuprînde artă, va produce opere artistice nemorale și acestea vor avea apoi și ele influență demoralizatoare. Din contră: un mediu social nestricat, moral va produce o artă înaltă morală, nobilă, care apoi la rîndul său încă va contribui la moralizarea și educarea maselor.

Artă evului mediu poartă imprimat caracterul idealistic religios al acestui timp, o idealizare exagerată a spiritului

în dușmănie cu materia transpiră din toate operele de artă ale acestui timp.

Și oare evul mediu prin ce fatalitate a ajuns, să fie un timp de idealizare exagerată a dușmăniei dintre spirit și materie, un timp al fanatismului religios și al superstițiilor?

Explicația ne-o dau împrejurările grele ale acelu timp, pustiiile cîmpurilor barbare, cari jefuind, omorînd, aprinzînd, au' utozreat în lung și lat Europa ținîndu-o în ferbare, frică și cutremur cam 500 ani; explicația poi ne-o dau nedreptățile, ce se comiteau de domnii feudali față de nefericirii iobagi, apoi dorul nemărginit al mase'or nefericite de a scăpa de ticăloșia lor stare și a ajunge la o viață mai bună.

Omul trăind în lume pururea se năsuște, să ajungă la idealul vieții și al aspirațiunilor sale, la fericire, adică la o deplină armonie și nelimpedecată dezvoltare „trupească și sufletească”. Acestă alergare după fericire este o lege fundamentală a dezvoltării omenești.

Când în calea năsuinței omului spre fericire vine și se opune un factor natural ori social, care torturează pe om fizicește și moralmente și-l împedecă să ajungă la fericire, atunci omul — firește — desvoaltă reacțiuni în contra acestui obstacol și se așteaptă să-l delătura, să-l învingă, să-l distrugă întocmai precum apa unui rîu lucră cu putere pentru delăturarea stăvilii, ce i-o pune în calea cursului său.

pesta pentru vandalismul făcut de tinerii care n'a făcut altceva, decât 'și-a manifestat sentimentul național, 'și-a împlinit o datorie ideală față de națiunea, a cărei floare este.

Așa scria presa maghiară în legătură cu atrocitățile poliției despre tinerime și pretindea sus și tare tragerea în țapă a tuturor «șbirilor» polițienesci.

O droaie de deputați au făcut oarecând din «scandalul» înșenat de poliție. Câteva zile mai târziu legislația maghiară a stat în loc. Abia a putut liniști prim-ministrul Széll pe reprezentanții «națiunii», asigurându-i că nelegiuirile poliției vor fi răsunate fără cruțare.

Acestea despre demonstrațiile studențiale maghiare.

Ear' despre tinerimea croată din Zagreb?

Trăsnete și fulgere apar în presa maghiară contra poporului croat. Invinovătesc poliția din Zagreb, că n'a ținut apărare «demnitatea statului maghiar» contra demonstrațiilor studenților croați, cari au fost atât de temerari să pretindă drepturi naționale.

Interpelarea momentani n'a putut rămâne. Jidanul konservativ Barta Ö.Ö. a adus cazul în discuție, cerând explicații de la Széll. Și Széll — întocmai cum a promis, că va lua măsuri draconice pentru de a răbuna vandalismul poliției din Budapesta — a declarat, că în modul cel mai energic va întreprinde, ca tinerimea croată să-și iasă pe deasupra meritată pentru atacarea și ofensarea națiunii maghiare!

Aici nu mai e vorba de «insufleteala» nobilă și ideală a tinerimii. Studenții maghiari singuri au privilegiul să se insufletească pentru idealuri naționale, alții nu. Când e vorba de demonstrații ungurești contra Austriei, poliția n'are drept să se amestece, trebuie spânzurată dacă nu lasă tinerimea să-și exerce dreptul de insufleteală națională. Când demonstrează Croații pentru drepturile lor naționale, atunci poliția trebuie trasă în fuor, pentru-că n'a fost destul de brutală să imprăție pe demonstrații, să-și facă buoia.

Două situații analoage și totuși ce dădușiți contrare! Același fapt e slăvit până la ceruri, când e servit de Maghiari, și e timbrat de crimă, când e comis de alții.

Să ne închipuim acum, că tinerimea universitară română din Ungaria ar merge la Tebea, să pună cunună pe mormântul lui Iancu, să revoace spiritul lui, să-și exprime și ea insufleteala ideală națională, și întocmai ca și colegii lor maghiari să-și adunări, să demonstreze, să pretindă respectarea limbii și spiritului românesc în armata comună, și la honvezi etc.

Să ne închipuim.

Ce-ar zice atunci Maghiarii?

Ar pretinde imediat proclamarea statului și nimicirea «Vaschilor» re-

belic. Temnițele s'ar deschide și procurorii s'ar întinde în împopularea lor.

Poliția n'oi nu ar fi destulă, armata ar pretinde Maghiarii să fie comandată asupra noastră.

Pentru că în Ungaria numai Maghiarii au privilegiul divin să-și manifeste insufleteala ideală națională.

— r.

Procese „Tribunei“.

— Ziua a doua. —

În ziua a doua, de ieri, a proceselor mai nouă, intentate „Tribunei“, au urmat la ordinea tristă a zilei articoli publici în toamna trecută de dl profesor Teodor Raica. Din seria întreagă au fost incriminați 10 articoli. Pentru conținutul lor a luat răspunderea domnul G. Mohan, pentru tipărirea și răspândirea în broșură a fost acuzat conducătorul tehnic al tipografiei, dl Iosif Marchall, ear' ca marior pentru unele deslășiri a fost citat la pertractare și dl Silvestru Moldovan.

Pertractarea s'a început la orele 8 din zi, în sala cea mare a palatului justițiar din Oluj.

După formalitățile obicnuite s'a face ascultarea acușărilor și a mar-torelor. Interogatoriul ține până oă-tră orele 11. Președintele și procurorul etc. voiau să afle unele lucruri ciudate, ceea-ce s'a vede din întrebările puse cu deosebire dlui Silv. Moldovan. Voiau să știe d. e. că cine a îndemnat pe dlul Raica să scrie seria de articoli și în ce legătură erau membrii redacției cu dlul Raica? Apoi că redactorii închiși ai „Tribunei“ își primiseră leața? pentru ce și de unde? etc. La toate aceste s'au dat răspunsurile convenite, reale și ade-vărate, din care cauză ziarele maghiare din Oluj, apărute aseară, fiindcă răspunsurile n'au fost după gustul lor, tăbă-resc asupra dlui Moldovan, zicând că răspunsurile lui sânt «violente și întor-tocheate cu măiestrie».

În firul pertractării a urmat rechizi-torul procurorului Endas. El ia pe rând toți articoli incriminați ai broșurii și se silește a combate aserțiunile dlui Raica. Nu-i succede însă aceasta și combaterea e foarte palidă. Astfel d. e. în combaterea istorică el neagă conti-nuitatea noastră în Dacia și răzmat pe Răzler, Hunfaly etc. sustine, că am venit în Ardeal în secol. al XII-lea ca pă-stori. Adece tot povestea veche și to-cită. Referitor la situația actuală zice, că legile ungurești nu fac deosebire între cetățenii maghiari și români, apoi cu privire la starea culturală afirmă, că Românii nu numai că nu sânt persecu-tați, dar' statul le-a înființat o catedră de limba română în Oluj. Curat Mol-dovan Gergelyade!

În fine reasumând, constată agit-ația și cere pedepsirea acușărilor.

A urmat apoi apărarea. Apărarea o luase asupra sa vrednicul avocat ti-

năr, dl Dr. Casiu Maniu, der' bolnăvin-du-se cu câteva zile înainte, nu 'și-a pu-tut îndeplini angajamentul, spre regre-tul tuturor și în paguba cauzei. Astfel apărător a fost de nou dl Dr. Tauber, care, fără a combate aserțiunile încor-nurate ale procurorului, s'a mărginit a aduce motive atenuante.

Sfârșindu-se procedura, a urmat verdictul. Jurații au aflat de vinovat pe Mohan cu mai mult de 7 voturi, ear' pe Marchall îl declară de nevinovat. În consecință tribunalul dă dlui Mohan pe-deapă cunoscută de ieri: 8 luni tem-niță de stat, 1600 cor. amendă, cari au să fie substrați din cauza „Tribu-nai“ și suportarea spesselor procesuale.

Contra acestei sentențe s'a da recurs.

Astfel s'a terminat și ultimul no-stru proces, earăgi cu o condamnare aspră. D-nul Mohan are în total 24 de luni de temniță, adece doi ani, pe când celalalt fost redactor al „Tribunei“, dl Baltag va împlini în Septembrie a. c. doi ani. Pilde vii de libertate în Un-garia!!

La proces a asistat puțin public, câțiva zierști maghiari și universitari români; din inteligența română n'am observat pe nimenia.

Rap.

Tulburările din Zagreb.

Tulburările continuă. Mișcarea s'a făcut ostilă și Germanilor. Studenții au intrat în prăvălii și au pretins înlătu-rarea firmelor cu inscripție germană.

Asemenea și a cârților și reclame-lor germane din vitrină. Au pretins în-lăturarea emblemei austriace, vulturul cu două capete, de oare ce pe această pajoră este pusă și emblema maghiară.

O deputație de cinci universitari s'a dus la poliție să ceropereze libera-rea celor arestați în ziua precedentă. Căpitanul a declarat prizonieră întreagă deputația.

Atunci vre-o cinci sute de univer-sitari au dat asalt asupra poliției. Dar' au venit polițiști oălări în galopul cal-or asupra lor, ear' de altă parte două companii de infanterie și mai mulți gen-darmi. S'a înnoie o adevărată luptă. O mulțime de răniți. Doi polițiști au fost bătuți de moarte.

Poliția și miliția se opintea să 'im-pingă tinerimea în curtea poliției. Dar' înzădar. Studenții s'a apărau cu des-perare.

Atunci a intervenit deputatul opo-sițional Frank, la rugarea căruia stu-denții s'au împăcat.

Patrule de soldați circula pe stra-dele Zagrebului.

Dar' tulburările nu s'au sfârșit încă.

Revista esternă.

Turcia.

Mai mulți fruntași greci din Salo-nic au adresat președintelui societății Byron din Londra un apel, în care se plâng contra jafurilor și omorurilor să-virgite de bandele bulgare asupra po-porului grec. Autoritățile turcești nu o ajută, fie de teamă, fie din cauza lenii.

În urma ordinilor ce s'a dat co-mandanților din Macedonia, ca să urmă-rească bandele cu cea din urmă ener-gie, trupele turcești operează fără cruțare.

Două bande au fost deja distruse. Ele au lăsat 45 de morți și mulți răniți.

Una dintre aceste bande era aceea a lui Sarafoff. A fost un adevărat masacru.

Cățiva din aceasta bandă au luat-o la fugă, dar' au fost urmăriti, ajunși și executați.

Până în acest moment nu se știe, dacă Sarafoff este printre cadavrele ma-sacrate sau a putut să fugă.

Din Bitolia se telegrafează, că so-seco acolo în fiecare zi trupe numeroase, se pare că acum a început adevărata campanie serioasă a Turciei contra ban-delor.

Ambasadorul Rusiei a avut o au-diență la Sultan și 'i-a atras atenția asu-pra atitudinii Albanezilor, cari împedecă aplicarea reformelor.

Serbia.

Ministrul de război a dat un ordi-n, prin care se institue pentru oficerii și suboficerii din a doua și a treia con-vocare la arme cursuri pregătitoare, cari să duresc una până-n trei luni.

Din cele 55 milioane de cartușe co-mandate de guvernul srb în Austria pentru armele de calibru mic, a sosit la Beograd, primul transport în 2000 de lăzi.

Maroco.

'I-se telegrafează din Tanger zi-ru-lui „Times“, că Sultanul din Maroco a contractat în Anglia un împrumut după cum se crede, de 80.000 de lire sterline.

S'au espedat trupe spre a proteja caravanele, care vor transporta banii. Caravanele au fost atacate de triburile muntene, la o depărtare de aproape patru mii de Tanger, sânt însă în signuranță după-cum se spune.

Știri mărunte.

Ziarul „Novoe Vremia“ spune, că toate orașele importante ale Chinei sânt întărite, că chiar în sate locuitorii sânt armați și gata la re-sistență.

Prințul Tuan face pregătiri de război.

Cabinetul bulgar nu e format încă. În locul lui Gheoff a fost încredințat Daneff cu formarea cabinetului.

Cursul de altoit pomi din Orlat.

Razele dulci și căldute ale soare-lui încep a da viață naturii, totul te chiamă la muncă. Pentru harnicul eco-nom se deschid felurite căi, pe cari, dacă le bate de cu vreme, cu începutul pri-măverii, bun dum își crocește pentru îmbunătățirea gospodăriei sale. Cărmaci Reuniunii noastre agricole, ca buni eco-nomi 'și-au început și ei rodnicia activi-tate, în folosul țărânului nostru, de cu primăvară. Problema lor a adauge aproape în fiecare zi la activul Reuniu-nii, își are efectul sau binefăcător și asu-pra noastră, a economilor.

Duminecă, 29 Martie n. o. comuna Orlat a fost locul, unde Reuniunea agri-colă 'și-a trimis reprezentanții sei spre a ține cursul de altoit pomi. În aceeași zi s'a ținut și adunarea generală a băncii de credit și economii „Brădetul“, Orlatul, ca puține alte comune, a avut fericirea a saluta drept oaspeți ai sei, pe conducătorii a două așezăminte eco-nomice, chemate a lucra mână în mână.

Comitetul central al Reuniunii agri-cole a avut de reprezentanți la acest curs pe președintele Reuniunii dl Dem. Comșa, secretarul Victor Tordășianu, din centru; pe membrii din comitet d-nii Ioan Popescu, proprietar în Sibiu, Dr. Ioan Siroia, protopresbiter, și pe nou numitul membru, dl Petru Draghici, prim preot în Săliște. (În parantez fie-zis: am aflat, că comitetul central în ul-tima sa ședință a instituit, cu rezerva aprobării adunării generale proxime, în postul de vice-preșident, la locul devenit vacant prin moartea mult regretatu-lui fost vice preșident, Dr. D. P. Barciaru, pe vechiul membru în comitet, căpitanul Pantaleon Lucaș, ear' în locul acestuia pe dl P. Dragici).

Înainte de a se începe cursul, re-prezentanții Reuniunii au asistat la ser-viciul divin, încheiat cu o frumoasă pre-dică despre păcat, rostită cu rară vervă oratorică, de tinerul și zelosul paroch, dl Decei.

Cursul s'a ținut în una din sa-lele mai mari ale școalei, care abia a în-căput pe participanți: preoți, învățători, notari, primar, economi și copii de școală.

Președintele Reuniunii, d-nul Dem. Comșa, bineventat pe participanți, scoate în relief cultura pomilor, asupra căreia ține o prelegere formală. Aduce cuvinte de laudă corpului învățătoresc din Orlat și îndeosebi, învățătorului I. Stoia, încredințat cu conducerea școalei de pomi, care într-o singură zi cu con-cursul elevilor sei a altoit nu mai puțin de 400 pomi.

Atât dl Comșa, cât și dl învățător Stoia, atosec mai multe zeci de pomi-șori diferiți: Ar fi să mă estind prea mult voind să amintesc și numai în tre-cute despre toate lucrurile folosite, de-spre cari dl Comșa ne-a vorbit de data aceasta.

Înainte de încheiere, secretarul reu-niunii, dl Tordășianu, ne pune la inimă «grinirea Reuniunii, acest așezămînt, creat anume pentru a chibzui asupra căilor și mijloacelor, cari tind la bu-năstarea și înflorirea țărânului nostru.

La fine s'au împărșit între economi 250 meri și 100 perli pădureți și mei multe sute mlădițe de altoit și cățiva altoi, meri pătuli.

Directorul școlar, dl Ioan Giurgiu, mulțumește în numele comunei pentru

onoarea dată Orlatului și dorește con-ducătorilor Reuniunii multă fericire.

La masa dată în restaurantul Hite, pe lângă frumoase cântări, s'au ținut și frumoase discursuri.

Spin.

Cronica zilei.

Sibiu, 1 Aprilie n. 1903.

Român decorat de Maj. Sa Im-păratul Francisc Iosif a conferit crucea de aur cu coroană, Românilui Avram Stancu, șeful lucrătorilor din minele dela Boița, pentru o muncă continuă de 50 ani. Cu această ocazie a avut loc o pe-trecere populară.

Starea împărătesei Germaniei. Vindecarea împărătesei Victoria Augusta înalțează în mod normal. Totuși îm-părăteasa suferă de mari dureri.

Un asil francez în Petersburg. Delegația urbană a orașului Petersburg a decis că asilul de noapte care va tre-bui să fie construit cu banii lăsați în timpul vizitei sale, de președintele Lou-bet, pentru săracii din acest oraș, va fi situat în insula Gutuief, nu departe de asilul care există deja, sub numele de asilul Felix Faure.

Marconigrafal, invenția genia-lui italian Marconi, începe a fi pus în practică. Astfel se telegrafează din Londra, că marele ziar „Times“ a în-cheiat contract cu societatea Marconi ca de aici încolo societatea să-și transmită telegrame de peste ocean cu aparatul Marconi. Numărul de ieri al lui „Ti-mes“ a și publicat o telegramă de 150 gire, transmisă cu aparatul Marconi din America.

Un fenomen pe mare. Se tele-grafează din Paris că căpitanul vapo-rului italian Mina, care a sosit ieri aici, a povestit că venind de pe țărmul spa-niol spre Cetta a observat un curioasă fenomen. Vaporul seu era circa la 30 mile de Cetta, când deodată o explozie teribilă s'a auzit în mare și o limbă de foc părea a fi ieșit din apă. Nu se știe fost-a doar' explozia vre-unui vapor scu-fundat ori izbucnirea vre unui vulcan.

Un nou tun. În New-York s'au făcut experiențe care au dat un splendid rezultat, un nou tun cu tragere re-pede, care dintr-o singură lovitură as-virle 25 de grane de câte o jumătate de kgr. fiecare.

Atentat planuit. Despre Goitz și tovarșul seu Engels, arestați la Nea-pol, s'a adevărit că planuiseră un aten-tat contra Tarului.

Cinci lei, prada incendiului. În curtea unui hotel din Bonn erau cinci lei puternici cu cari se producea o în-blânzitoare franceză. Sa lăsat un foc, care s'a întins atât de iute, încât nu era poveste de a mântui șermelele an-male. Hotelul a ars cu cei cinci lei îm-preună. Multă lume s'a adunat la îngro-zitoarele urlete ale leilor.

O glumă proastă în cîntirim. La Spandau, niște bețivi, de a căror urmă nu s'a dat încă, au sari în decursul nopții o criptă și au scos din ea o femeie, moartă de vre-o sută de ani, în-balsamată însă, — și au așezat-o în pi-cioare la fereastra pătorului. Poliția a dus de nou în criptă moartea.

Sinucidere extraordinară Aproape de Ventimiglia un anumit Luigi Dona s'a sinucis cu un cartuș de dinamită pe care 'și 'l-a băgat în gură și 'i-a dat foc. Corpul seu a fost făcut în bucăți, cari au fost aruncate la o mare dis-tanță.

Sinuciderea unui autor dramatic. Să scrie din Paris: La teatru francez, în timpul spectacolului, autorul drama-turg Gustav Malvay 'și-a tras un glomț de revolver în cap.

Supravegherea rusă în străin-tate. Intr'un articol al lui „Vorwärts“ asu-pra sistemului de spionaj rusesc în străi-nătate se spune între altele. După drep-tul secret polițienesc în vigoare statorit în circulațiile secrete ale departamentu-lui poliției, toți agenții consulari și di-plomației ai statelor străine precum și toți străinii ce trec în ținutul rusesc sânt supuși unei supravegheri poliție-nesci.

Afacerea Humbert. În camera franceză, opoziția a atacat pe ministrul de justiție pe motiv că s'a cheltuit prea mult cu arestarea familiei Humbert. Mi-nistrul a răspuns, zicând că suma che-ltuită a fost necesară și de instrucție și pentru cheltuielile de poliție.

Accident de tren. Sâmbătă dimi-neapă s'au ciocnit între stațiile Szántó și Balatonföldvár 2 trenuri de marfă. O locomotivă și 7 vagoane au fost to-tal prefăcute în bucăți. Conducătorul Hammer, rănit de moarte, cu mâinile și pi-cioarele frânte, a fost transportat în spi-talul din Alba-regală.

Expedițiile la polul nord. Trei mari expediții, una engleză, una germană și alta suedeză se luptă în prezent cu ghețurile antarctice. Despre cele două dintâi nu se știe nimic de la plecarea lor de vreo 20 luni. O telegramă din Noua-Zelandă, adusă de o corabie, dă știri despre scurta expediție engleză. Plecată din Anglia în August 1901, expediția ajunge la 23 Ianuarie 1902 la banchisa antarctică, la Sudul Noului-Zelande, de unde apoi, cu mari eforturi, ajunge la pământul Victoria, o bucată din continentul antarctic. Grație aprovizionării cu lăsat corabia, despre care am pomenit mai sus, expediția va mai putea petrece încă o iarnă în ghețurile antarctice.

Român inventator al mașinei de sburdat. Se vestește, că colonelul Alexandru din București a inventat o mașină de sburdat excelentă și a rugat pe ministrul de război să-i permită a construi mașina aceasta în arsenalul militar. Totodată a intrat în legătură cu o societate engleză, care vrea să cumpere mașina cu un preț mare. Cu mare interes se așteaptă în România rezultatul experimentelor, ce se vor face în curând cu noua mașină de sburdat.

O grevă sângeroasă. Cu ocazia grevei din Slatoust, guvernamentul Ufa, s'au produs grave disordine. Greviștii au năvălit asupra diferitelor stabilimente spărgând geamurile.

Ajutorul primarului și un gendarm au fost răniți de mulțime cu gloanțe de revolver. Un batalion de infanterie intervenind a tras salve, omorând 28 de greviști și rănind peste 50 persoane.

Canal între Baltica și Marea-Neagră. După un studiu de sprogne un sfert de veac guvernul rus s'a hotărât să realizeze proiectul construirii unui canal gigantic maritim, a cărui lungime va fi de 1800 kilometri. Concesiunea s'a acordat unei companii anglo-ruse, care s'a obligat ca în 5 ani să dea canalul gata. Cheltuielile se evaluează la 600 milioane de fr. Lucrările se vor executa după planul inginerilor ruși. Noul canal, propriu zis, nu va avea decât o lungime de 200 chlm.; restul de 1600 va fi format de râurile existente, a căror albie vor fi utilizate pentru linia canalului în chestiune.

Noua comunicație maritimă va porni de la portul Riga, de pe Baltică și va continua pe cursul fluviului Dunel până la Dünaburg, pe unde va începe adevăratul canal. De acolo va înainta de la râul Beresina la Sopol, până la răvăsarea Beresinei în Nipru, de acolo se va utiliza acest fluviu până la îmbucătura lui la Cherson, în Marea-Neagră. În total, canalul va trece pe lângă 16 orașe.

La Riga, Dünaburg, Kiev și Iekaterinoslaw se vor construi porturi mari. Mai târziu se vor construi ramificațiuni fluviiale de la Dünaburg la Dina, de la Reșița la Orșă, de la Kiev la Mosev și Sibonir, de la Iekaterinoslaw la Pultava.

Canalul va fi la suprafața de 65 de metri, fundul de 35 și adâncimea de 8 jum. metri. Noul canal va putea fi deci utilizat și de vase de război.

Parfumeria Meltzer. Atragerea atenției on. public asupra inseratului de pe pag. 4 a ziarului nostru și recomandăm firma Gustav Meltzer, ca una din cele mai bune, care 'i-a câștigat încrederea deplină a publicului.

Tribuna Literară.

Electroterapia.

O mare revoluție științifică se prepară în arta de a vindeca omenirea suferindă. Progresele ce se anunță pe terenul electroterapiei sunt înădever ultime. Ele se datoresc aventurii școalei franceze, care de astădată, în mod incontestabil, a inaugurat metoda științifică a vindecării cu curenți electrici de o tensiune variă mergând până la mai multe milioane de volți; iluminatul normal electric se obține cu 285 de volți.

Inițiativa unor bărbați ca d'Arsonval, Oudin, Bergonie, Broca, Guilloz, Cluzet, Beclère la Paris și a profesorului Stephane Leduc de la Nantes, a forțat pe inginerul german Sigismund Saubermann să dea un strigăt de alarmă pentru a atrage atenția sferelor medicale germane, asupra rezultatelor electroterapiei ce se obțin în Franța cu electricitatea utilizată ca agent medical. Până și Danezul Finsen le-a luat pe dinainte medicilor germani, întrebându-i electricitatea în vindecarea boalei de piele numită lupus; ba și medicul austriac Schiff a dat o nouă aplicație medicală rezolvând Röntgen în tratamentul boalei de piele, înflințând röntgenterapia sistematică, după metoda școalei franceze.

Până acum, în Martie anul 1903, numai doi experimențatori germani s'au îndreptat să urmărească cu atenție

lucrările școalei franceze. Aceștia sunt celebrul profesor Leyden și d-rul Hurnung, cari au verificat că în adevăr se pot trata afecțiunile de cord cu electricitate.

Nu e mirare deci, dacă azi lumea savantă e revoluționată de lucrările școalei electroterapeutice franceze, ce spre binele omenirii ar fi de dorit ca să se generalizeze cât mai departe și cât mai repede.

Dintre savanții francezi citați mai sus, dlul d'Arsonvol fi devine onoarea de-a fi întemeietor metoda electroterapeutică. El procedează în sistemul de vindecare al afecțiunilor nervoase, supunând pacientul la oscilațiuni de curenți de o estra-ordinară tensiune. Acești curenți se numesc curenți lui Tesla, după marele electrician care îi producea. Ele au o tensiune de mai multe milioane de volți, și se pot întrerupe pe secundă de mai multe sute de mii de ori.

Nu trebuie să fie cineva specialist, ca să întrevedă că, astfel de curenți, din moment ce organismul animal le poate suporta, ele trebuie să aibă asupra lui un efect apreciabil. Și în adevăr energia electrică, variu modulată, după-cum a probat profesorul Leduc, din Nantes, înaintea Academiei de științe din Paris, determină asupra animalelor o stare de somn, o insensibilitate generală sau locală. Adecă se poate întrerupe, prin curenți electrici, activitatea osierală fără nici o durere și fără ca respirația sau circulația sângelui să înceteze. Deocamdată experiențele s'au făcut cu animale, dar pentru aceasta ele nu sunt mai puțin probante.

Profesorul Leduc a luat un iepure de casă, apoi un câine mare de oi și l'a pus într'un circuit electric prin intermediu a două discuri metalice unul așezat pe frunte și altul pe spăncene. La început întrerupea curentul de 150—200 de ori pe secundă. Când închidea curentul și augmenta tensiunea, animalul prezenta contracțiuni musculare puternice și încoeta a respira apreciabil. Dară se mai slăbea curentul, animalul cădea într'un somn adânc, având respirația și cordul în stare normală.

În timpul acesta putea fi clupit, înțepat, dar animalul nu simțea nimic, nu da semn de nici o durere. Deviandu-se curentul brusc, animalul se deștepta sprinten și începea să alerge și să se joace, arătând toate semnele unei bune stări voioase.

Somnul electric se poate prelunge mai multe ore, după voință, și în timpul acesta se poate face ori-ce operație chirurgicală, fără temere din partea afecțiunilor de cord. Insensibilitatea organismului se poate obține și local, când după metoda profesorului Leduc se conduce un curent electric printr'un nerv respectiv al unei anumite părți a corpului. Procedura savantului francez e fără nici un pericol și tomai pentru aceasta ea e prețioasă în cazurile de operațiuni la bolnavi de inimă, cari precum se știe nu se pot adormi cu clo-roform sau cu eter fără ca pericolul de moarte să nu fie iminent.

Experiențele lui Leduc s'au verificat și în Italia de Vatelii și s'au probat ca un progres real în domeniul medicinei chirurgicale.

Lecturi din istoria națională.

(Originea lui George Ghica Vodă.)

(Ioan Neulce, o seamă de cuvinte).

Ghica Vodă, de neamul lui fiind Arbănaș, copil tânăr, a purces de la casa lui la Tarigrad și s'a găsească un stăpân să slujească, și cu dînsul s'a mai luat un copil de Turc, ear' sărac, din satul Kiupri; și mergând amândoi dimpreună la Tarigrad, multe vorbe bune au vorbit de vor găsi pită, să se caute unul pre altul. Și a zis Ghica Vodă: »tu ești Turc, poți să ajungi să fi om mare; și ce mai 'i face pre mine atunci?« Eară Turcul a zis atunci: »de voi fi eu om mare, te voi face de vei fi mai mare în Kiupri giudecător.

Și mergând în Tarigrad, s'au despărțit unul de altul și 'i caute stăpâni. Deci, copilul cel de Turc a nimerit la un agă, ce era de curtea împărătească; și a slujit așa din stăpân în stăpân, până a ajuns de era Pașă.

Și fiind Pașă sărac avea un prieten »Musaip Impărateș« și pe aceea vreme se țempla de era multe zurbale în Tarigrad, de nu se mai putea așeza Poarta. Deci, Kiupriulul au zis cătră acel prieten Musaip de casa împărătească: »de m'ar pune pe mine Vezir, eu aș potoli zurbalele acestea.

Eară împăratul se supărase cu zurbalele, și se mira ce va face, și înțreba sfat și pe unul și pe altul: și aflând vreme acel Musaip împărateș au spus împăratului că este un Pașă sărac, și el zice să 'i pui măriia ta vezir, ca a potoli toate gălăviile aceste, pe carele îl chema Kiupriulul. Deci, împăratul l'a adus și l'a pus vezir. Indată au și pus de au strigat oaste, și pe altă parte au început a tăia capetele oșelor violenți, până l'a u spăciat, de au așezat toate zurbalele, și au rămas vezir lăudat la Turci, precum s'au văzut și se vede și până astăzi neamul lui.

Eară Ghica-Vodă, intrând în Tarigrad, au nimerit la Kapi-Kihale moldoveni de au slujit; apoi au venit la Moldova cu neguștorie; apoi la Vasile Vodă tot de un neam Arbănaș, și vrînd și Dumnezeu, au ajuns de au fost Kapi-Kihale la Tarigrad, și Vornic-mare aicea în Moldova.

»Deci întemplantu-se atunci, la vremea lui Gheorghe-Stefan-Vodă, de au fost la Poartă cu alți boieri, vîzîndu-l l'a u și cunoscut cine este; ear' Ghica-Vodă nu-l cunoștea pe Vezirul. Deci Vezirul Kiupriulul a și chemat pe paznetarul lui și l'a u zis în taină: »Vezir cel boier bătrîn moldovean ce stă la Divan, s'a l'el și s'a l'el duce la odala ta, până s'a ridica Divanul, și apoi s'a l'aduca la mine în taină că-mi trebuiește. Eară Ghica-Vodă după ce îl luase dintre ceilalți boieri, se aperiase tare, că nu știa povestea ce este.

»Și după-ce s'a ridicat divanul și l'a u dus la Vezirul, l'a întrebând Vezirul ce om este și de unde este, și a zis: »Cunoști-mă pe mine sau ba?« Eară Ghica-Vodă s'a spus de unde este locul lui, eară a cunoștea pe Vezirul nu-l cunoștea. Atunci Vezirul Kiupriulul s'a spus și a zis: »ți minte ce am vorbit când veneam amîndoi pe cale? și a zis: de ai uitat tu, dar eu n'am uitat; și întră că te voi face Domn în Moldova; numai să faci mulțum. Eară Ghica-Vodă a și mers de l'a sărutat mîna, și s'a rugat atunci pentru stăpîne-sau să l'ase să fie Domn și nu-l înasilească. Eară Vezirul a răspuns: »acum deodată îl las să fie; eară mai pe urmă cuvîntul meu gios nu-l voi lăsa, ce te voi face pe tine.

»Și pe urmă chemînd la Poartă pe Gheorghe-Stefan-Vodă să meargă au pus pe Ghica-Vodă Domn în Moldova.

Th. Avr. Agulețli.

Diferite opinii asupra căsătoriei.

Originea familiei începe, pe pământ, din momentul când s'a creat, între părinți și copii o legătură durabilă, fie care popor avînd însă o idee diferită asupra ei. Negrozii, cari trăiesc prin pădurile insulei Borneo, nu au chiar astăzi vre-o idee despre familie, ci formînd ote întocmai ca maimuțele, nasc copii pe sub arbori și nu știu de dinții decât numai atîta timp cât le sînt absoluit indispensabile, urmînd în totul exemplul celorlalte animale. La popoarele tropicale copiii trăiesc în mijlocul oștelor, fără a-și da secesteală, cari le sînt părinți; ear' femeile tribului se ocupă de toți copiii întocmai precum îngrîșo și de toate celelalte nevoi ale vieții fără a da vre-o deosebită atenție aceluia, care este al lor. În Noua-Galiie de-aud (Oceania) fiecare trib cuprinde două cete și unirea nu este permisă decât numai între membrii din cele două cete, adecă bărbatul trebuie să fie din o cetă, ear' femeia din cealaltă și chiar după unire fiecare își păstrează cetăta lui. Sînt alte triburi prin Australia la cari avem fileațiunea feminină adecă urmașul unui om este fiul surorii sale. La tribul Ued Nail, din Algeria, fetele își căștigă dote prostituîndu-se; ear' în insulele Andamane și la istmul Dariou femeile secestează ca nepotlitos a un primă declarațiunile cuiva. Sontalii (trib din India) se căsătoresc o dată pe an și atunci toți candidații la căsătorie trăiesc împreună cu viitoarele lor soții timp de șase zile, după care interval fiecare păreche se duce la casa ei. În Noua-Zelandă tînărul care vrea să se căsătorească se înțelege cu părinții fetei și apoi trebuie să se prefacă că le fură, însă această prefacere dă loc la scene tragico-comice de oare ce fetele din această regiune fiind deregulate foarte robuste, opun o mare rezistență și lupta durează oasuri întregi rupîndu-și atît ginerele cît și mireasa toate hainele, ba de multe ori se înțemplă că după toată truda, mireasa se reușească a fugi, și atunci comedia tre-

bue se se repete earăși dela început. Locuitorii numiți Ahiți (din insulele Filipine) își lasă fiica pe care doresc să o căsătorească în vre-o pădure; aci fată așteaptă până la răsărirea soarelui și dacă de atunci și până la apunere se găsește vr'un tînăr, care să o poată prinde, atunci o voe sau fără, ea devine soția tînărului. Nomazii din părțile centrale ale Asiei fac din căsătorie un fel de vînatore (nu însă zestre după ca la europeni). La Calmuți, fata pornește în goana calului, ear' tînărul o urmărește și dacă reușește a o ajunge mai înainte de-a reîntra în curtea părinților ei, atunci fi devine soție, ear' în cazul contrar nu. Mongolii după-ce se învoiesc asupra căsătoriei, ascund pe mireasă și apoi ginerele trebuie s'o caute până-ce o găsește și atunci fi devine soție. Poporul Camaciadali are obiceiul că ginerele trebuie mai înainte să servească pe sooru timp de câțiva ani și după-ce l'a mulțumit cu serviciul, apoi trebuie să se lupte cu fata până să o poată răpi, însă în această luptă tînărul suferă lovituri atît dela mireasă, cît și dela toate prietenele ei. Locuitorii din Bengal fac din căsătorie un fel de piesă comică de oare-ce fac un simulacru de luptă, ear' mîrii apar vâșpiți cu sînge pe frunte spre a părea că sînt răniți.

Mac-Lennan în »Primitive Marriage« descrie în modul următor o căsătorie din provincia indiană Orissa: Campbell fiind în apropierea unui oraș a auzit un mare zgomet și crezînd că este vre o mare ceartă s'a dus să o vadă. Ajungînd la locul gălăgiei văzu un om cărînd un mare sac, împrejurul omului erau vre-o trei-zece de tineri, cari îl apărau contra lovirilor unei cete de femei tînere. Cerînd explicație l'au spus că omul este un ginere, ear' sacul cuprinde pe mireasă, pe care o duce în satul lui; tinerile femei sînt amicele miresei, cari caută să scape lovind cu bolovani și ciomege pe tînăr. Oare nu găsim oarecare asemănare între fapta amicelor miresei din Orissa și multe din amicele miresei europene cari, dacă nu cu bolovani și ciomege, dar cu vorbele dulci caută a lovi în logodnicul prietenei lor?

La Mandingii din Africa tînărul după-ce se înțelege cu viitorii săi soori, trebuie să vie la casa viitoare sale și să o răpească în fața întregii ei familii, care ride de vîntăturile tinereii fete. Echimoșii din nordul Americii au reguli și mai curioase, așa la ei mireasa trebuie să plîngă și să se vaele tot drumul dela casa ei și până la intrarea cășii ginerului, ear' aci deodată trebuie să areie cea mai mare veselie posibilă. În Groenlanda mirele este ceva mai garantat în contra bățăilor, de oare-ce nu merge el însuși spre a-și răpi viitoarea soție, ci trimete vre-o două sau trei femei bătrîne, pe cari însă trebuie să le plătească bine.

În Teara-de-foc mirele își fură cu luntrea pe viitoarea sa jumătate; ear' în Guatemala se vede că ginerii au o căutare mai mare, de oare-ce soorii sînt obligați a veni ei înșiși la ginerele acasă, aducînd bine înțeles și pe viitoarea soție. În fine raptul este în obiceiul și la multe din popoarele Europei; se știe că și la țărani nostri se practică câteodată acest obicei.

Din studiile făcute de sociologi s'a dovedit că captura la căsătorie există în: Australia, Noua-Zelandă, Malaisia, Micromesia, Indochina, India, Siberia, Turkestan, Arabia, Asia-apusană, Africa, la Peile-roșii din America și la unele din popoarele Europei. Pe lângă acestea se mai găsește apoi și alte o mulțime de obiceiuri variate, cari ne arată că diferitele popoare au opinii cu totul deosebite asupra căsătoriei.

Mai înainte de-a fini articolul de față vom mai spune iubitorilor cetitori, un obicei curios pe care-l găsim în insulele Viti și Borneo, precum și în Valea Nigerului, anume: ginerele nu vorbește timp de mai multe luni cu soorii săi, ba încă dacă îi întâînește caută tot posibilul de-a nu fi văzut de ei. Oare nu o fi acest obicei datorit grijei ce o are bietul ginere de gura sooriilor?

Poesii populare.

Culese de Maria Inga din Aroalia.

Săracă inima mea,
Cătu 'i de stricată ea,
Să se afie cineva
Să-mi socmească inima,
Ori ce-ar cere eu l'a u da.
Da nu-l Domn nici împărat
Numai cine o stricat,
Da nu-l Domn nice birîn
Să știe câte știu eu,

C'aga-l stricată de tare
De curg lacrimile vale,
C'aga-l stricată de rău,
De curg lacrimi tot părau.

De-aicea până 'n Brașu
Nu 'i om năcjit ca eu,
Numai puil ocuului
In adănul orăngului.
Cuocle pasăre mândră
Suiete-n codri și cântă,
Pe cine-l avea mînie
Cîntă-l tot amar să-l fie
Precum 'mi-al cîntat și mie.

Năcjit ca mine nu-l
Numai puil ocuului
Când îl lasă maica lui
In mijlocul codrului.
Fără aripi, fără vreme,—
Ar sbura și n'are pene.
Ar cînta și n'are glas
Că l'a lăsat puil glosa.

Vine o biată turturea
Și a luat puil cu ea,
Și l'a purtat pe ogoară
N'o lăsat puil să moară,
Și l'a purtat pe la șuri
De 'i-a găsit bucatrui,
Dar vine ocu la vreme
Și o găsit puil cu pene.

— »Turturea ce 'i-oiu plăti

Că 'mi-al îngrijit puil?

— »Da nimica nu-mi plăti

Numai când voi fi beteagă,

Să-mi dai grău și să-mi dai apă!

Turturea-u fost beteagă

Vine ocu și o 'ntreabă:

Ce 'i-e fie mîndră dragă?

Da-l beteagă 'oiu muri

Și 'mi-or rămînd puil.

De mă rog la Dumneata

Să-mi învești puil a cînta.

Eu nu 'i-oiu putî 'nvîța

Că 'mi-e glasul foarte greu

Și d'abia mi-l cînt și eu.

Când aud coasa bătînd

La codri mă sui plîngînd,

Oa o pasăre săracă.

Toate lemnele se pleacă

Cu crengile la pămînt;

Au cînta, nu pot să cînt.

Glasul 'mi-s'a amuțit

Făta 'mi-s'a veștejit

Am rămas bătrîn și hîd.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 1 Aprilie 1903 v. încep
noue abonamente lunare, quar-
tale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sînt rugați
a grăbi cu reînnoirea abonamen-
telor lor, pentru regulata expe-
diție a foil.

Abonamentele se fac prin
mandate postale și anunt pentru
un timp, care începe cu prima și
se termină cu ultima lună, după
stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . . . 28 cor. — bani
Abonamentul semestral . . . 14 cor. — bani
Abonamentul trimestral . . . 7 cor. — bani
Abonamentul lunar costă . . . 2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abo-
nenți, ca adresele să fie însemnate
oat se poate de corect și legibil.
Domnii abonenți vechi sînt ru-
gați a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela faștile, în
oare li-s'a trimis „Tribuna“ până
acum.

Administrațiunea.

Sosiți în Sibiu.

La 1 Aprilie n. 1903.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Bayer, Cârșioara; d-na Patifia, Băncu, Alba-Iulia; Hirschmann, Margita; Szöcs, Tamas, Abrud; Bartok, Abraham, și flica, Figuli, Sighioara; Gerő, Gross, Szabo, Gellért, Budapest; Gmeiner, Brașov; Vogl r, Viena; Reinisch, și soția, Oălnic.

Hotel »Neuerhener«: Volonce, S.-S.-Georgiu; Domianovits, Tarda; Szabo, Oona; Fleschlar, Teaca; Weiss, Nemot-Prona; Tartler, Pellegrini, Budapest.

Hotel »Moltzer«: Daniel, Sebeșul - sîs.; Weiss, Oluj; Szén, Sighioara; Omlacher, Riebel, Orăștie; Walter, și soția, Făgăraș; Székely, M. Oșorheiu; Zikeli, și soția, Noorich; Herlea, Ogir; T și N. Popescu, Curtea-de-Argeș.

Hotel »Habermann«: Baumann, Alpița.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiun': Ioșif Marschall.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967.

136 5-

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se
aparar vindecă boale

da împrejurării că acest
vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătăile de inimă, scăderi de inimă, asma, auzul greu, sgăriuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și picioare, reuma podagră ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii cari prefuesc cu multumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca 'l-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat sădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” de oare-ce „Cisul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja înfăntăta crucei mele electro-magnetice o recomandă îndosebi

Prețul aparatului mare e Cor. 6.—

Prețul aparatului mic e Cor. 4.—

folosibil la morbiuri cari nu sânt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vaddas 42/III. colțul strada Kálmán.

Aflându-ne în postul mare și în repajma sîntelor sêrbători ale Paștilor îmi iau voie a atrage atențiunea ono-ratelor oficii bisericești, a dlor preoți și a privaților asupra celor mai bune

luminări de biserică

facute din ceară ourată, compusă și din stearină.

Toate felurile de luminări se află albe sau colorate. Lungimea, grosimea sau greutatea se potrivește după dorință.

Împachetarea fiind îngrijită luminările sosesc nestricate la destinație.

Posed nenumărate scrisori de recunoștință pentru serviciu cinstit și solid.

Cumpăr ceară de albina curată în tot timpul, plătind prețurile cele mai bune.

Gustav Meltzer,

fabrică de săpun și luminări; lucrări cu ceară și parfumerie, în Sibiu.

Fondată la 1848.

Din editura „Tipografie”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca poporă a „Tribunei”.

1. Făclărea. Novellă de Ioan Slavici. 12 cca. 20. Un exemplar 10 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. O m'ă ține și tu ve. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Piperas Pătra. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcă și Tăcădă. Anecdote de Silvestru Meldeanu. Un exemplar 8 bani.
6. Jucă și jocuri de copii. D. P. Ispirescu, colecționar-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui I. 6a. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcișul. Obiecturile țaranilor rezolvă la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fila a nouă mase. Poveste de Silvestru Meldeanu. Un exemplar 28 bani.
10. Poveste lui Iugă. Poveste de Silvestru Meldeanu. Un exemplar 8 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndrăgimii. Poveste de Silvestru Meldeanu. Un exemplar 16 bani.
13. Măstema de mamă. Legendă populară din giulul Măstema. De George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
14. Buzia de Pejena Rămoșă, tradusă din Kaba boșna de prof. Dr. Urban Ierăik. Un exemplar 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui I. 6a. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiduri, întrebări și răspunsuri, întrebări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui I. 6a. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Tărbăului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărașii ex trei pisioare. Poveste franceză de Eleanora Tăbărescu, după A. Ge. vevray. Un exemplar 16 bani.
19. Căpățena. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndrăgă. Novellă de Björnsterne Björnson. 1889. Un exemplar 8 bani.
21. Prietenii mei Văntură-Teacă. Din nevela californiens ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Săpărtărea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetă. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigătoarea. Din fantasticul lui Nicotă Gogan. Un exemplar 12 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Veeții. Din fantasticul lui Nicotă Gogan. Un exemplar 40 bani.
28. Păcă în catul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedie de Melidra. Un exemplar 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Meldeanu. Un exemplar 10 bani.
31. Naștin-împărat. Poveste din popor de „Mărgărită”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina împărăteasă și pama ei alomă. Poveste din popor de „Mărgărită”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Șpica de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Regeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba indului. Poveste în versuri de Ioan Măța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dăla. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgăritei. Poveste în versuri de Ioan Măța. Un exemplar 24 bani.
39. Două copii. Poveste de Ioan Măța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în jairu. Le Zăvoia Chiala soni. Un exemplar 24 bani.
41. Posorul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Scideni. Tradusă de domnișoara Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Măța. Un exemplar 80 bani.
43. Mica Făclă. De George Sima. Un exemplar 60 bani.
44. Rusalina pătural. Poveste de Nicolae Trimbișeni. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragioli. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milid. Novellă de I. Turghenev. Traducere din Kaba rusă de Kosa Hedeș. Un exemplar 80 bani.
47. O cută de an. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poemii populare „Cântec bătrânești. Din colecțiunile lui I. Pop Rotegani. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatal cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Kraft în Sibiu.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

Alexandru Sterea Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Luate la Viena, în fototipie, fiecare separat pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu”

cuprînd

unele date dela întemeierea ei până la 31 Decemvrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul I ocoană, cu poșta 20 ocoană.

Astma,

causată prin catarul bronchial atât de neplăcut, precum și tusa rea se pot alina grabnic și sigur prin folosirea bomboanelor Salus ale lui Dr. Lindenmayer. Se capătă în cutii 70 cr. în farmaciile: „La vulturul negru”, Piața-mare, Palatul Bruckenthal, și I. C. Molnár, strada Cisnădiei. 19 11—30

PAGLIANO-SYRUP

PURGATIV PENTRU SÂNGE,

preparat dela anul 1888

de prof. Girolamo Pagliano,

Florența, via Pandolfini (Italia).

136 5—25

Deposit pentru espedare: Farmacia Brachetti, Ala. Tirolu de sud

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat reg. ung. valabil din 1 Octomvrie 1902.

Budapesta—Predeal										Budapesta—Arad—Teiuș											
Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat			Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat		
10.—	10.—		2.10	pleacă	Viena	sosește	1.50	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	12.30	8.50	pleacă	Viena	sosește	3.25	7.20	6.20	6.20
9.—	6.50	5.45	9.15		B.-Pesta (gara centr.)		7.10	1.50	6.40	7.50	8.10	6.50	10.00	2.—		B.-Pesta gara centr.		6.10	1.50	7.20	9.35
11.56	9.07	9.27	11.19		Szolnok		3.37	11.36	3.46	5.32	11.09	8.53	1.30	4.22		Szolnok		2.49	11.44	4.13	7.32
2.14	10.43	11.53	12.55		P. Ladány		12.54	9.59	1.12	3.56	3.32	11.51	6.05	7.11	sosește	Arad	pleacă	9.35	8.18	11.20	4.21
3.49	11.56	1.48	2.11	sosește			11.04	8.43	11.36	2.38	4.07	12.11	6.35		pleacă		sosește	8.57		10.50	4.06
4.10	12.11	2.06	2.18	pleacă	Oradea-mare	sosește	10.44	7.51	11.15	2.32	4.22	—	6.46			Glogovaț		8.45		10.38	—
4.50	12.52	3.04	2.51		Mező-Telegd		10.07	7.13	10.43	2.03	4.47	—	7.06			Györök		8.24		10.14	—
5.33	1.40	3.50	3.26		Rév		9.32	6.33	10.13	1.37	5.03	—	7.16			Pauliș		8.12		10.00	—
5.56	2.06	4.14			Bratca		9.11	6.11	9.55		5.30	12.50	7.34			Maria-Radna		7.57		9.45	3.27
6.42	2.50	5.02	4.16		Ciucia		8.37	5.35	9.24	12.55	5.54	—	7.55			Conop		7.22		9.15	—
7.23	3.30	5.49	4.52		Huiedin		7.58	4.52	8.48	12.23	6.11	1.16	8.11			Bérvava		7.05		8.57	2.57
8.23	4.27	6.56	5.42		Nadășul-unguresc		6.42	3.40	7.35		6.58	1.46	8.51			Soborșin		6.25		8.15	2.31
8.37	4.42	7.12	5.55	sosește			6.17	3.18	7.13	11.10	7.27	2.05	9.19			Zam		5.50		7.41	2.05
8.54	4.52	8.30	6.11	pleacă	Cluj	sosește	5.41	2.56	6.45	10.50	7.53	—	9.43			Gurasada		5.23		7.16	—
9.11	5.13	8.59	6.27		Apahida		5.22	2.37	6.27	10.34	8.08	2.28	9.59			Ilia		5.13		7.06	1.39
10.21	6.24	10.41	7.27		Ghiriș		3.54	1.27	5.12	9.29	8.26	—	10.17			Branicica		4.49		6.43	—
10.47	6.52	11.16	7.50		Cucerdea	pleacă	3.11	12.56	4.43	9.—	8.52	2.54	10.42			Deva		4.27		6.20	1.12
10.56	6.57	11.31	7.52			sosește	3.02	12.46	4.33	8.55	9.24	3.13	11.20			Simeria (Piski)		4.12		6.05	1.00
11.03	7.04	11.40			Uioara		2.56	12.40	4.27		9.52	3.32	11.53			Orăștie		3.33		5.19	12.33
11.12	7.11	11.50			Vințul-de-sus		2.49	12.33	4.20		10.16	—	12.19			Șibot		3.13		4.55	12.19
11.34	7.33	12.20	8.16		Aiud		2.27	12.12	3.59	8.29	10.40	4.15	12.44			Vințul-de-jos		2.53		4.34	12.03
11.52	7.53	12.46	8.32	sosește	Teiuș	pleacă	2.05	11.13	3.38	8.12	11.01	4.28	1.02			Alba-Iulia		2.33		4.17	1.42
12.24		1.48	8.37	pleacă		sosește	1.47		3.02	8.—	11.30	4.50	1.28		sosește	Teiuș	pleacă	2.00		3.43	11.21
12.53		2.20			Crăciunel		1.11		2.36												
1.07		2.30	9.05		Blaj (ungh. Târnavei)		12.58		2.21	7.34											
1.14		2.37			Blaj		12.47		2.16												
1.45		3.11	9.31		Micăsasa		12.06		1.44	7.08											
2.01		3.27	9.43	sosește			11.45		1.25	6.56											
2.15		3.32	9.47	pleacă	Copșa-mică	pleacă	11.09		1.06	6.50											
2.33		3.52	10.01		Mediaș	sosește	10.53		12.51	6.37											
3.04		4.22	10.25		Elisabetopole		10.24		12.23	6.16											
3.40		4.57	10.53	sosește			9.48		11.49	5.49											
3.47		5.04	11.—	pleacă	Sighișoara	pleacă	9.02		11.42	5.42											
4.03		5.33	11.15		Hașfalău	sosește	8.43		11.27	5.29											
5.28		7.03	12.26		Homorod		7.30		10.15	4.23											
6.03		7.43	12.58		Agostonfalva		6.49		9.30	3.50											
6.34		8.13	1.16		Apăta		6.27		9.17	3.35											
7.10		8.48	1.35		Feldioara		5.56		8.40	3.15											
7.50		9.27	2.09	sosește			5.20		8.13	2.45											
11.40		3.55	2.19	pleacă	Brașov	pleacă	9.23		5.—	2.18											
12.38		4.40	3.01		Timiș	sosește	8.45		4.24	1.42											
1.11		5.10	3.31		Predeal		8.20		3.32	1.12											
8.05		11.55	9.10	sosește	București	pleacă	3.05		7.35	9.15											

Vințul-de-jos—Sibiu.											
Tren mixt				Tren de pers.		Tren de pers.				Tren mixt	
—	2.00	7.30	4.10	pleacă	Vințul-de-jos	sosește	11.30	7.48	10.15	—	—
—	2.24	7.57	4.31		Sebeșul-săseac		11.14	7.28	9.55	—	—
—	2.47	8.20	4.49		Câlnic		10.56	6.48	9.15	—	—
—	3.11	8.44	5.08		Cunța		10.46	6.34	9.02	—	—
—	3.21	8.54	5.17		Mercurea-Sărătura		10.31	6.15	8.43	—	—
—	3.40	9.12	5.31		Mercurea		10.19	6.00	8.28	—	—
—	3.54	9.26	5.42		Apoldul mic		10.09	5.18	8.14	—	—
—	4.30	10.05	6.11		Apoldul-mare		9.52	4.55	7.52	—	—
—	4.58	10.33	6.33		Galeș		9.33	4.25	7.24	—	—
—	5.27	11.07	6.56		Săliște		9.17	4.05	7.05	—	—
—	5.40	11.20	7.06		Săcel		8.58	3.40	6.41	—	—
—	5.50	11.30	7.15		Cacova		8.48	3.28	6.29	—	—
—	6.01	11.45	7.24		Orlat		8.38	3.16	6.17	—	—
—	6.18	12.03	7.35		Cristian		8.18	2.48	5.50	—	—
—	6.44	12.29	7.56		Turnișor		7.54	2.17	5.17	—	—
—	6.55	12.40	8.05	sosește	Sibiu	pleacă	7.44	2.05	5.05	—	—

Arad—Timișoara											
Tren de persoane				Tren mixt		Tren mixt				Tren de persoane	
—	6.15	11.56	5.00	pleacă	Arad	sosește	10.43	3.44	10.59	—	—
—	7.00	12.42	6.14		Vinga		9.47	3.01	10.17	—	—
—	7.21	1.05	6.52		Mercizifalva		9.09	2.33	9.50	—	—
—	7.49	1.35	7.39	sosește	Timișoara	pleacă	8.25	2.00	9.17	—	—

Copșa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș										
Tren de persoane				Tren mixt		Tren de persoane				
2.21	4.43	11.14	7.10	pleacă	Copșa-mică	sosește	6.10	9.32	3.09	12.35
3.50	6.36	12.42	8.50		Ocna		4.52	8.05	1.34	11.11
4.12	7.04	1.04	9.15	sosește		pleacă	4.25	7.41	1.05	10.30
Tr. mixt		Tr. mixt			Sibiu		—			
4.33	Comunică numai Martia și Vinerea	2.—	—	pleacă		sosește	—	7.33	Comunică numai Martia și Vinerea	8.57
5.23		2.54	—		Tâlmăciu mare		—	6.45		8.04
6.15		3.59	—		Avrig		—	6.01		7.15
8.24		5.27	—	sosește		pleacă	—	4.25		4.25

Notă. Numerele încadrate în linii negre înseamnă orele de noapte.